ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์ศักยภาพองค์กรการเงินชุมชนตามปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

ผู้เขียน

นางสาวสิริกุล กาญจนสุกร์

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.คร.ศศิเพ็ญ พวงสายใจ รศ.พรทิพย์ เธียรธีรวิทย์ ผศ.คร.ปิยะลักษณ์ พุทธวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานขององค์กรการเงินชุมชนตาม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรวมถึงเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพขององค์กรการเงินชุมชนตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากองค์กรการเงินชุมชนที่ได้รับการรับรองสถานภาพ จากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้องค์กรการเงินชุมชนรวม 12 แห่ง การศึกษานี้ เป็นการศึกษาเชิงบูรณาการทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละและค่าเฉลี่ย

หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 ห่วง คือ ความพอประมาณ ความมี เหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และ 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขคุณธรรมและความรู้ การวิเคราะห์การ ดำเนินงานและศักยภาพขององค์กรการเงินชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงหลักการว่า องค์กร การเงินชุมชนที่มีศักยภาพสูง จะต้องประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้คือ ในด้านความพอประมาณ จะต้องประกอบด้วยปัจจัยด้านการใช้สินทรัพย์ ซึ่งต้องมีสัดส่วนเงินลงทุนต่อ เงินรับฝากน้อยกว่า 0.5 เท่า ด้านสภาพคล่องทางการเงิน ต้องมีสัดส่วนกระแสเงินสดรับต่อกระแสเงิน สดจ่าย ตั้งแต่ 1 เท่าขึ้นไป และด้านความสามารถในการทำกำไร ต้องมีสัดส่วนกำไรสุทธิต่อเงินลงทุน ตั้งแต่ 0.5 เท่าขึ้นไป ด้านความมีเหตุผลนั้นจะต้องมีแผนการบริหารจัดการองค์กรทั้งในด้านโครงสร้าง

คณะกรรมการ ระเบียบข้อบังคับกลุ่มและการมีส่วนร่วมที่ชัดเจน ด้านแผนบริหารการเงิน จะต้องมีแผน รายรับ รายจ่ายและการลงทุนที่ชัดเจน ด้านแผนบริหารสวัสดิการชุมชน จะต้องมีแผนสวัสดิการเพื่อ การดำรงชีพที่ต้องครอบคลุมอย่างน้อย 4 เรื่องและมีแผนกิจกรรมพัฒนาสังคมรวมทั้งแผนประเมินผล การดำเนินงานที่ชัดเจน สำหรับด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว จะเกิดขึ้น เมื่อองค์กรการเงินชุมชนมี การดำเนินงานตามปัจจัยด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผลและคุณธรรมซึ่งในด้านคุณธรรมนั้น จะต้องประกอบด้วยการมีการจัดการสมาชิกและมีกระบวนการทำงานในองค์กรที่เหมาะสม และสุดท้าย ด้านความรู้ จะต้องมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนากรรมการ

จากการศึกษาศักยภาพองค์กรการเงินชุมชนทั้ง 12 แห่ง ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า องค์กรการเงินชุมชนที่มีการคำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับสูง มีเพียง 5 แห่ง ได้แก่ (1) กองทุนสัจจะ วันละ 1 บาท ตำบลสะพานไม้แก่น จังหวัดสงขลา (2) สถาบันการเงิน ออมทรัพย์บ้านขอนขว้าง จังหวัดปราจีนบุรี (3) สถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองสาหร่าย จังหวัด กาญจนบุรี (4) สถาบันการเงินชุมชนพุทธวิมุติ จังหวัดกาญจนบุรี และ (5) สถาบันการเงินชุมชน ้บ้านบุกลาง จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งแต่ละแห่งเป็นองค์กรที่มีปัจจัยต่างๆ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงครอบคลุมครบทุกปัจจัย ส่วนองค์กรการเงินชุมชนอีก 7 แห่ง มีศักยภาพอยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ (1) กลุ่มสัจจะบ้านคอนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ (2) กองทุนหมู่บ้านหนองบอน จังหวัด ปราจีนบุรี (3) กองทุนหมู่บ้านบ้านทุ่งคินเหนียว จังหวัดจันทบุรี (4) กองทุนหมู่บ้านบ้านสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี (5) สถาบันการเงินชุมชนบ้านห้วยทราย จังหวัดเชียงใหม่ (6) สถาบันการเงิน ชุมชนใชยธนาคาร จังหวัดจันทบุรี และ (7) สมาคมสวัสดิการภาคประชาชนสงขลา จังหวัดสงขลา สำหรับองค์กรการเงินชุมชนที่มีศักยภาพในระดับต่ำ เนื่องมาจากการที่บางแห่งไม่มีความสามารถใน การทำกำไร บางแห่งไม่มีแผนการลงทุน มีแผนด้านสวัสดิการที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ครอบคลุมเรื่อง พื้นฐาน ให้ความสำคัญหรือกำหนดสัดส่วนการคำเนินกิจกรรมแต่ละค้านไม่สมคุลกัน ไม่ว่าจะเป็น ด้านสิ่งแวดล้อม สังคมหรือกิจกรรมพัฒนาองค์กร รวมถึงการไม่มีวินัยในการปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ของตน และขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะควกในการทำงาน เป็นต้น

Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved Independent Study Title Performance Analysis of Community Financial

Groups Towards Sufficiency Economy Philosophy

Author Miss Sirikun Karnjanasuk

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Sasipen Phuangsaichai Advisor

Assoc. Prof. Pornthip Thiantheerawit Co-advisor

Asst. Prof. Piyaluk Buddhawongsa Co-advisor

ABSTRACT

This study has the objective to undertake the analysis on the operation and the performance of Community Financial Group with reference to sufficiency economy philosophy. Twelve Community Financial Groups registered for their institutional status with the Community Organizations Development Institutes (public organization) were identified as samples for the present study.

The research methodology was integrative in nature combining both qualitative and quantitative. The analysis was substantiated by descriptive statistics including frequency, percentage and arithmetic mean.

The sufficiency economy philosophy embraces three main components manly moderation, reasonableness and self-immunity and two conditions concerning morality and knowledge. The analysis on the operation and performance of Community Financial Groups was thus based on a number of criteria related to application of the sufficiency economy philosophy. The groups to be judged as high performing must satisfied various criteria concerning moderation including less than 0.5 investment-received deposit ratio for assets utilization, cash inflow-cash outflow

ratio greater than one for liquidity criteria, and more than 0.5 net profit – investment ratio for profit making ability criteria.

For reasonableness, there should establish an organizational administration plan with clear description involving committee structure, rules and regulation, and participation; a financial management plan with clear description about revenue, expenditure, and investment; a community welfare management plan covering at least four livelihood welfare programs; as well as well-defined social development activity plan and monitoring – assessment plan. The Community Financial Groups could realize self – immunity when they act in manners with moderation reasonableness, and morality in their routine operation. Meanwhile, the morality condition would be implied by the appropriate group members management and organization's operational procedures and the knowledge condition would be satisfied by the existence of activities to promote the learning and development process of committee members.

The results of the study revealed that 5 Community Financial Groups out of the total 12 samples could be regarded as having high performance in application of sufficiency economy philosophy, including (1) One - Baht a day Truthful Fund at tambon sapan maigaen, Songkhla Province, (2) Saving Institute at Baan Khon Kwang, Phrachin Bure Province, (3) Community Financial Institute at Tambon Nong Sarai, Kanchana Buri Province, (4) Bhuddavinuti Community Financial Institite in Kanchana Buri Province and (5) Baan Buklang Community Financial Institute in Ubon Rat Chathani Province; all appeared to meet every criterion listed above. The other 7 Community Financial Groups exhibiting low performance are (1) Baan Don Kaew Truthful Group in Chiang Mai Province, (2) Nong Bon Village Fund in Prachin Buri Province, (3) Baan Tung Din Niaus Village Fund in Chanthaburi Province, (4) Baan Somrong Village Fund in Ubon Rat Chathani Province, (5) Baan Huay Sai Community Financial Institute in Chiang Mai Province, (6) Chai Thanakarn Community Financial Institute in Chanthaburi Province, and (7) Songkhla Civil Sector Welfare Association in Wongkhla Province. The low performance of these Community Finance Groups was due to the presence of various different reasons such as mobility in profit making, absence of investment plan, unsuitable or incomplete-coverage welfare plan, imbalanced emphasis on different activities, either in terms of social environment or organizational development, the lack in discipline in performing one's functional roles and responsibilities, as well as the lack of technological employment for facilitating office work.